

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Kontoret for Udsatte Voksne og Civilsamfund

Pr. e-mail csra@sm.dk

Frederiksberg den 28. september 2019

ISOBROs kommentarer til rapport om støttestruktur og forenkling af tilskudsadministration

Arbejdsgruppen om den statslige støttestruktur og tilskudsadministration på det frivillige, sociale område er kommet med mange gode anbefalinger, som ISOBRO ser positivt på. Det er generelt positivt, at regeringen vil forenkle reglerne, og med rapporten er vi kommet et skridt i retning af at beskrive den statslige støttestruktur på det frivillige sociale område, ligesom det er lykkedes at afdække en række af de hensyn og udfordringer, der er forbundet med den gældende støttestruktur og tilskudsadministration på området.

Overordnet set er det ISOBROs holdning, at en større grad af forenkling forudsætter en tilsvarende højere grad af tillid til, at organisationerne udfører de opgaver, som de er sat i verden for, og som de brænder for at løse. Organisationernes individuelle mandater, som de respektive bestyrelser og kompetente forsamlinger har formuleret, må stå uantastet, så samspillet mellem organisation og offentlig tilskudsgiver udfolder sig på en gensidigt respektfuld måde, som vi har en lang tradition for i Danmark.

Når det kommer til de konkrete anbefalinger til, hvordan den statslige støttestruktur og tilskudsadministration på det frivillige sociale område samlet set kan forenkles og forbedres, er rapporten mere hensigtserklæring end konkrete forslag. Der udestår derfor en betydelig opgave med at konkretisere og implementere indholdet i rapporten. Her byder ISOBRO sig til med konkrete forslag og som dialogpart - også i relation til Moderniseringsstyrelsens overvejelser.

Kommentarer til rapportens forslag til forenkling af tilskudsadministrationen

For ISOBROs medlemmer vil forslaget om en tidligere udbetaling af støttebeløb afhjælpe en betydelig økonomisk udfordring for en række organisationer, og et fast årshjul vil skabe større forudsigelighed, så organisationerne ikke mister støtte, fordi noget er gået galt i kommunikationen om en tidsfrist i processen, og så organisationerne ved, hvad de har at holde sig til i forhandling af samarbejdsaftaler med kommunerne, som kan trække ud. Det foreslås i øvrigt, at der åbnes for, at den skriftlige samarbejdsaftale og ledelseserklæringen lempes, så disse dokumenter kan indsendes lidt senere end selve ansøgningen, men naturligvis et pænt stykke tid før den endelige prioritering af ansøgningerne.

ISOBRO er også enig i arbejdsgruppens tanker om lempelse af revisionskravene og tilsyn, der er mere tilpasset til støttestrukturen og de frivillige organisationers ressourcer. Kravene til revision og tilsyn opleves at være ude af proportioner i forhold til støttebeløbets størrelse.

Arbejdsgruppen foreslår, at den økonomiske afrapportering i relation til satspuljen i højere grad tager udgangspunkt i de frivillige organisationers årsregnskaber og årsrapporter for at undgå dobbeltarbejde. Det er en tanke, ISOBRO ser meget positivt på og også gerne bidrager til at videreudvikle bl.a. med afsæt i de indsamlingsetiske retningslinjer, som ISOBRO pålægger sine medlemmer at bruge. ISOBRO foreslår, at tanken om at tage udgangspunkt i organisationernes årsregnskaber og årsberetninger også udbredes til andre puljer i de tilfælde, hvor den støttede aktivitets resultater behandles særskilt i årsregnskab og årsrapport.

De administrative byrder er store for mange, især mindre organisationer, og ikke mindst for de mange organisationer, hvor frivillige også står for tilskudsadministrationen. Alle initiativer i rapporten, der kan forenkle administrationen, hilses velkommen. På nogle områder kan der være brug for at gå et skridt videre end foreslået i rapporten. Staten, herunder Børne- og Socialministeriet, stiller i andre sammenhænge krav om, at de frivillige organisationers administrationsprocent holdes på et meget lavt niveau - typisk 3% af bevillingen. Derfor må det på tilsvarende vis forventes, at staten i effektivitetens navn har en tilsvarende ambition om at reducere tilskudsadministrationens udgifter til samme niveau. Det typiske støttebeløb i fx puljen til Frivilligt Socialt Arbejde, Særlige sociale formål og Handicappuljen er kun omkring 200.000 kr. Hvis der skal være sammenhæng i den statslige politik, bør tilskudsadministrationen have et tilsvarende beskedent omfang inkl. det statslige ressourceforbrug til vurdering af ansøgninger og kontrol mv.

Der er mange gode tanker i rapporten, der kan lette tilskudsadministrationen, men når det kommer til de konkrete forslag, er det ISOBROs oplevelse, at arbejdsgruppen ikke når helt i mål med en så ambitiøs effektivisering af tilskudsadministrationen. Rapporten fremhæver fx budgetterne som ganske arbejdstunge, bl.a. fordi processerne skal gennemløbes to gange, når støttebeløbet bliver mindre end det ansøgte beløb. Arbejdsgruppen foreslår, at der ikke længere stilles krav til periodisering af budgettet for så vidt budgettet er under 200.000 kr. Men hvorfor ikke gå skridtet videre og hæve denne grænse til fx 400.000 kr. eller 600.000 kr.? For ansøgninger mellem 600.000 kr. og 1.000.000 kr. er det vel også i langt de fleste tilfælde tilstrækkeligt med en opdeling af budgettet på kvartaler.

ISOBRO foreslår endvidere, at man helt dropper kravet om indberetning af budgetændringer, der kun har en ubetydelig effekt på aktiviteterne, og som holder sig inden for den samlede budgetramme. For alle de mange, mindre tilskud, der ikke nødvendigvis skal følge budgetvejledningens pkt. 2.4.9., kan der endvidere opnås en betydelig administrativ lettelse med mindre detaljerede budgetterne, hvor man med fordel kan nøjes med at opsplutte på lønninger, husleje, eksternt køb og andet. Det vil også lette arbejdet med budgetrevisioner. Vi skal undgå dobbeltarbejde og vi skal undgå unødigt arbejde med udviklingsplaner, der opleves verdensfjerne eller alt for kortsigtede, fordi de ikke er flerårige.

ISOBRO er helt enig i udvalgets ønske om gennemsigtige årsregnskaber og årsrapporter samt tankerne om "good governance." Udvalget skal i den forbindelse være opmærksom på, at

indsamlingsorganisationerne i forvejen er underlagt en række krav til gennemsigtighed og præcision i den økonomiske afrapportering og i beskrivelsen af aktiviteterens fremdrift, som følge af ISOBROs etiske retningslinjer,¹ som skal overholdes af alle medlemmerne, der ligeså omfatter en stor del af ansøgerkredsen i puljerne under Børne- og Socialministeriet.

ISOBRO lancerede i 2016 et eksempelregnskab, som udviklingsværktøj for en fremtidig regnskabsaflæggelse. Det står i dag medlemsorganisationerne frit at gøre brug heraf, men der indhentes i disse år gavnlige og meget brugbare erfaringer med dette værktøj, som med stor fordel kan indgå i arbejdet med good governance.

Endelig skal nævnes, at der allerede eksisterer krav om gennemsigtighed og præcision i afrapporteringen i relation til både projekter og drift i de retningslinjer², som Indsamlingensnævnet under Civilstyrelsen har fastsat for god indsamlingsskik. Indsamlingensnævnets retningslinjer kan med fordel kopieres, hvor det er relevant som led i arbejdet med at skabe ensartede regler på tværs af hele ansøgerfeltet og ministerierne.

De organisationer, som er omfattede af disse retningslinjer, har således ikke behov for yderligere instruktioner eller et yderligere tilsyn. For indsamlingensorganisationerne er der således ikke brug for et nyt sæt regler for good governance.

Flere af ISOBROs medlemmer giver udtryk for udfordringer i forbindelse med krav om overholdelse af Finansministeriets Budgetvejledning, jf. pkt. 2.4.9. Selvejemodellen, som der henvises til i Budgetvejledningens pkt. 2.4.9., forekommer ikke særligt velegnet til brug på det frivillige, sociale område, og nogle af de anviste kontroller forekommer overflødige i forhold til den kontrol, indsamlingensorganisationerne i forvejen er underlagt. Der er en undtagelse af 12 navngivne organisationer, mens andre holdes ude fx Reden. På dette som på flere andre områder foretrækker ISOBRO klart definerede undtagelsesbestemmelser med en række vilkår, som gælder for alle således at anvendelsen af Budgetvejledningen begrænses.

ISOBRO ser positivt på forslaget om en bedre kommunikation og nedsættelse af en arbejdsgruppe herom med henblik på at reducere antallet af misforståelser og forsinkelser i tilskudsadministrationen som følge af uklar kommunikation. Meget klar kommunikation er ikke mindst vigtig, fordi det i nogle frivillige organisationer også er frivillige uden megen administrativ rutine, som håndterer tilskudsadministrationen. Et mere velfungerende og intuitivt IT-system, der afspejler brugernes behov, vil også være et vigtigt skridt til en mere effektiv tilskudsadministration. Indtil et nyt system er kørende, vil ISOBRO foreslå, at styrelsen manuelt overfører indberettede data, for her og nu at undgå, at organisationerne pålægges at redegøre for det samme både i budget- og kontrolfasen.

Endelig er vi enige i, at de foreslåede tilfredshedsundersøgelser bidrager med yderligere viden. I sidstnævnte tilfælde er det dog vigtigt at fokusere på et meget begrænset antal spørgsmål og en forpligtelse til at rette op på eventuelle problemer, så tilfredshedsundersøgelserne ikke i sig selv opleves som en forøget og nytteløs administrativ byrde.

¹ <https://www.isobro.dk/indsamlingsetik/indsamlingsetiske-retningslinjer/>.

² http://indsamlingsnaevnet.dk/da/God_indsamlingsskik.aspx.

Arbejdsgruppen foreslår også en bredere diskussion af, hvad der især sikrer en god forankring af støttede aktiviteter. Det er et tiltag, ISOBRO kun kan bifalde. I den forbindelse skal udvalget være opmærksomt på, at organisationer med en stor samlet styrke og en omfattende geografisk udbredelse kan være rigtig gode til at sikre varig forankring af nye initiativer, fordi de har et godt udgangspunkt for at få nye erfaringer og nye tiltag til at brede sig som ringe i vandet over hele landet – også pga. det meget store antal frivillige. Socialstyrelsen viser i sit notat, at en række store organisationer står for et stort antal ansøgninger og tegner sig for en endnu større del af tilskuddene. ISOBRO anser ikke dette som problemfyldt på nogen måde. Det er kvaliteten i indsatsen samt evnen til forankring og videreudvikling, der bør være et vigtigt vurderingskriterium både i forhold til ansøgninger fra de store og de små organisationer. Når man diskuterer forankring, skal man dog være opmærksom på, at organisationerne ikke nødvendigvis ved, hvordan aktiviteten skal forankres fremover fx i forbindelse med en hel ny aktivitet, hvor de indhøstede erfaringer vil være afgørende for beslutningen af den fremtidige forankring.

Afslutningsvist skal næves, at ISOBRO lægger vægt på, at evalueringskriterier og standarder fastlægges sammen med de frivillige, sociale organisationer og i høj grad er op til de ansøgende organisationer, så man sikrer, at de udvalgte parametre giver mening også for de frivillige som målestok for aktivitetens faktiske succes. Nye evalueringsprincipper bør endvidere testes i praksis, før de bliver til et krav.

[Kommentarer til rapportens overvejelser om støttestrukturen](#)

Som nævnt i indledningen er rapporten mere en hensigtserklæring end meget konkrete forslag, ikke mindst i relation til, hvordan den statslige støttestruktur og tilskudsadministration på det frivillige sociale område kan forbedres.

Det er tankevækkende, at både organisationer og styrelse bruger så uforholdsvis mange ressourcer på ansøgninger til satspuljen (udviklingspuljerne), set i forhold til antallet af projekter, der kommer gennem nåleøjet. Det er fint, at arbejdsgruppen belyser dette forhold og kommer med overvejelser om ændringer, der kan reducere det omfattende ressourcespild. Ændringer i satspuljen er et politisk spørgsmål, og i første omgang har ISOBRO ingen kommentarer til overvejelserne om vekslende temaer.

Socialstyrelsens oversigt, som viser forholdet mellem ansøgte beløb og reducerede tilskud er ligeledes tankevækkende. Oversigten illustrerer meget tydeligt, at der er en massiv efterspørgsel efter tilbud til samfundets mest udsatte grupper, og at de frivillige organisationer også har viljen til at udvide aktiviteterne, mens den nuværende støttestruktur ikke kan følge med efterspørgslen efter de pågældende ydelser. Arbejdsgruppen sætter spot på problemet, men drager ingen konklusioner - heller ikke om mulige løsninger. Det er åbenlyst, at udviklingen i samfundet skaber behov for en bedre, større og mere forudsigelig støtte til de vigtige sociale opgaver, som civilsamfundet løfter. ISOBRO er om nogen bevidst om, at der er mange komplikationer forbundet med en prioritering/omprioritering af støttemidlerne, og kvitterer for, at der med Socialstyrelsens figurer er skabt grundlag for en debat, som ISOBRO gerne deltager i. Rapporten vil udgøre et bedre grundlag for kvalificeret politisk debat, hvis udviklingen i støttestrukturen ikke illustreres statistisk med 2017-tal, men også medtager udviklingstendenserne over de sidste 5-10 år.

Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation

Peter Bangs Vej 5 B – 2000 Frederiksberg

Tlf. 38 38 46 80 - Fax. 38 38 46 89 - E-mail isobro@isobro.dk

I forhold til støttestrukturen efterlyser ISOBRO, at rapporten i sin endelige version eksplicit forholder sig behovet for flerårige bevillinger af driftsmidler, som en vej til at give frivillige organisationer bedre vilkår for en længere planlægningshorisont til gavn for kontinuiteten.

Afslutningsvist vil ISOBRO gerne kvittere for arbejdsgruppens forslag til, at opfølgningen på rapporten og implementeringen af anbefalingerne sker i dialog med den frivillige sociale sektor, fordi dette bidrager til de bedste løsninger. Det er en dialog, ISOBRO ser frem til at indgå aktivt og konstruktivt i.

Med venlig hilsen
ISOBRO

Robert Hinnerskov
Generalsekretær